

การศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

A Study of the Ethical and Moral Behaviors of Teachers at the Demonstration School of Ramkhamhaeng University

ภัทร์ หาสน์ศรี¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป Krejcie and Mogan (1970.) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ของจำนวนประชากร 151 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดให้เลือกตอบ 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง 0.8 ถึง 1.0 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณหาค่าสถิติ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบค่าความแตกต่าง ใช้การทดสอบค่าที (t test) แบบ Independent และความแปรปรวนทางเดียว (one – way analysis of variance) ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านจริยธรรม ที่มีต่ออาชีพ และด้านจริยธรรมที่มีต่อสังคมอยู่ในระดับมาก 2) พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านจริยธรรม ที่มีต่อศิษย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ และด้านจริยธรรมที่มีต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ และด้านจริยธรรมที่มีต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 4) พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ และด้านจริยธรรมที่มีต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: พฤติกรรม โรงเรียนสาธิต คุณธรรม จริยธรรม

¹ อาจารย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the ethical and moral behaviors of teachers at the Demonstration School of Ramkhamhaeng University (DSRU), and 2) compare their ethical and moral behaviors in terms of gender, educational degree and work experience. The population of the study were 151 teachers at DSRU teaching in the first semester of 2015. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan Table at the 95% level of confidence, and 108 samples were then selected through a simple random sampling technique. The instrument of the study was a 40-item Likert scale questionnaire covering items regarding the four areas of teachers' ethical and moral behaviors, namely, ethical behaviors towards students, towards self, towards profession, and towards society. The questionnaire had the indices of item congruence between 0.8-1.0 and a reliability of 0.94. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation. The comparisons of the means were conducted using independent t-test and one-way ANOVA. The findings indicated that 1) the teachers had a high level of overall and the four individual areas of ethical and moral behaviors; 2) male and female teachers showed a significant difference in their overall and the four individual areas of ethical behaviors at the 0.05 levels; 3) teachers with different educational degrees showed a significant difference in their overall and the four individual areas of ethical behaviors at the 0.05 level; and 4) teachers with different work experience showed a significant difference in their overall and the four individual areas of ethical behaviors at the 0.05 level.

Keywords: behavior, demonstration school, ethic, moral

บทนำ

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดผลกระทบและเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน ทั้งด้านประชากร สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมือง การเปลี่ยนแปลง สังคมโลกก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จำเป็นต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงในสิ่งต่าง ๆ สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงคือ คน เพราะคนถือว่ามีค่าที่สุด ที่ต้องได้รับการพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การพัฒนาจึงมุ่งที่จะพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาคนจึงเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันดำเนินการอย่างจริงจัง และต่อเนื่องไปตลอดชีวิต (บัญชา, 2541) ผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของคนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไป คือ

ครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน ที่เป็นสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีการติดต่อสื่อสารถึงกันอย่างรวดเร็ว ทำให้แต่ละประเทศมีการแข่งขันกันสูงทั้งในด้านการค้า เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม เพื่อความ ยั่งยืนในสังคมโลก ชาติบ้านเมืองจึงต้องการคนที่มีคุณภาพมาเป็นกำลังในการพัฒนา ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญในชีวิตของคน เพราะทุกคนต้องมีครู แต่ทั้งนี้ไม่ใช่เป็นเพียงผู้สอนหรือผู้บอกวิชา เพื่อหาเลี้ยงชีพเท่านั้น ครูที่แท้จริงต้องทำหน้าที่ชี้ถูกผิด อบรมสั่งสอนคุณธรรม จริยธรรม เพื่อยกระดับจิตวิญญาณของมนุษย์ เพื่อให้มนุษย์เติบโตเป็นคนโดยสมบูรณ์ จึงอาจกล่าวได้ว่า ครูคือ ผู้กำหนดอนาคตของสังคม และในส่วนของสังคมก็ตั้งความคาดหวังไว้กับครูสูง โดยหวังว่ามาตรฐานความประพฤติของครูจะเป็นคนดี มีคุณธรรมและหวังว่าจะได้ครูที่มาอบรมกุลบุตรกุลธิดาของตนให้เป็นคนดี จึงมอบความไว้วางใจและหน้าที่ดังกล่าวนี้ไว้กับผู้ที่เปี่ยมคุณงามของครูจึงเป็นงานที่ยากยิ่ง เพราะครูทำงานกับสิ่งที่ซับซ้อนที่สุดคือ คน และการสอนเป็นศิลปะที่ยากที่สุด

ในกระบวนการศิลปะทั้งมวล งานของครูจะประสบความสำเร็จ เมื่อสามารถทำให้บุคคลได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ ในขณะที่ต้องประพฤติตนอยู่ในกรอบของศีลธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของเยาวชนและสังคม การที่ครูจะต้องทำหน้าที่ได้โดยสมบูรณ์ ครูจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติและมีความเพียบพร้อมทางด้านคุณธรรมความประพฤติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2548)

ปัจจุบัน คุณธรรมของบุคคลในสังคมมีลักษณะที่เสื่อมลงไป และควรจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างทันทั่วทั้งที่เป็นเช่นนี้เพราะสภาพจิตใจของคนในสมัยปัจจุบันกำลังถูกคุกคามด้วยความเจริญทางวัตถุธรรมมากขึ้น ขณะเดียวกัน คุณธรรมก็ลดน้อยลงไปจากจิตใจทำให้เกิดปัญหาทางด้านคุณธรรมนานัปการ เช่น ความรู้สึก เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่ ความฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย และความเสื่อมทรามทางด้านศีลธรรมจริยธรรม ลักษณะดังกล่าวเป็นมหันตภัยอันใหญ่หลวงต่อความเจริญรุ่งเรือง ความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีงามของสังคมไทย ในส่วนของการศึกษานั้น ภาพลักษณ์ของครูที่ออกมา ทางสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ทั้งหนังสือพิมพ์และวิทยุโทรทัศน์ที่ผ่านมา ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่ออาชีพครูไม่น้อย ครูในโรงเรียนในทุกระดับประพฤติดนินทาคุณธรรมจริยธรรมอยู่หลายประการ ครูบางคนไม่สามารถทำตนให้เป็นแบบอย่างในสังคมได้ ครูถูกกล่าวหาว่ามีอาชีพพรอช ขาดพรอช ขาดของพ่อสอน ฯลฯ ครูร่วมแก๊งค์ค้ายาเสพติด ครูค้ายาบ้า ครูข่มขืนลูกศิษย์เล่นการพนัน ประพฤติชั่ว และกระทำผิดทางวินัย และอื่นๆ อีกมากมาย นั้นไม่ได้หมายความว่า สังคมหรือสื่อมวลชนลำเอียง เพราะบุคคลที่ประกอบอาชีพอื่นอีกมากมายที่มีพฤติกรรมดังกล่าวเช่นกัน แต่นั่นเป็นเพราะสังคมได้ตั้งความหวังเอาไว้มากสำหรับบุคคลที่เป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ของชาติ (สมบุญ, 2540) ครูจึงควรมีคุณธรรมและจริยธรรม ทุกคน อาจถือได้ว่าเป็นคุณลักษณะเฉพาะของผู้มีวิชาชีพครู คือ พรหมวิหาร 4 ซึ่งประกอบด้วยธรรม 4 ประการ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ซึ่งคุณธรรมนี้

จำเป็นต้องมีประจำอยู่ในจิตใจของผู้ที่เป็นครูซึ่งจะสร้างความสุข ความปลอดภัยให้กับศิษย์เป็นที่รักและที่พึ่งของศิษย์และเป็นครูที่อยู่ในดวงใจของศิษย์ตลอดไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

การจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ แม้ว่าได้มีการกำหนดนโยบายอย่างชัดเจนในการพัฒนาบุคลากรในทุก ๆ ด้าน แต่ก็ยังมีเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานหลายประการ โดยเฉพาะในประเด็นพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูยัง พบว่า ครูละเลย ต่อหน้าที่ประพฤติดนินทาไปในทางที่สร้างความเสื่อมเสียดังจะเห็นได้จากหนังสือที่ ศธ 04171/3221 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2548 แจ้งว่า มีข้าราชการครูถูกร้องเรียนจำนวน 18 ราย ผู้บริหาร จำนวน 5 ราย ส่วนประเด็นร้องเรียนจะเป็นกรณีเกี่ยวกับความไม่ชอบธรรมในการปฏิบัติงาน การละทิ้งหน้าที่ รวมทั้งการประพฤติตนไม่เหมาะสมกับบทบาท ตำแหน่งหน้าที่การงาน ดังนั้นจึงเป็นภาระของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกคนในอันที่จะพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของครูให้ดีขึ้น สมดังความคาดหวังของสังคม โดยเฉพาะบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยผู้บริหารมีบทบาทในการบังคับบัญชาให้ครูผู้สอนทำหน้าที่และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนส่งเสริมให้ครูมีคุณธรรมจริยธรรมตามที่สังคมคาดหวัง ซึ่งครูในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติย่อมรู้ว่าควรประพฤติปฏิบัติตน เช่นไร การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของครูให้มีประสิทธิภาพนั้น จึงควรศึกษาข้อมูลจากประชากรที่เกี่ยวข้องทั้ง 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีผลต่อระดับพฤติกรรมของครู เพศ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อรูปแบบการบริหารจัดการ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ภาระความรับผิดชอบ สภาพแวดล้อมในการทำงาน (อนุกุล, 2550) ดังนั้น เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ที่ต่างกัน พฤติกรรม

ด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหงผู้วิจัยซึ่งเป็นข้าราชการครูมีความสนใจ และต้องการที่จะให้การปฏิบัติหน้าที่ของครูเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสามารถสนองตอบต่อนโยบายของหน่วยงานบังคับบัญชาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงได้ทำการศึกษาค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของครู 4 ประเด็น คือ พฤติกรรมคุณธรรมต่อศิษย์ พฤติกรรมคุณธรรมต่อตนเอง พฤติกรรมคุณธรรมต่อวิชาชีพ และพฤติกรรมคุณธรรมต่อสังคม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำจรรยาวิชาชีพบรรณครูของคุรุสภา ปีพุทธศักราช 2550 แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พุทธศักราช 2550 และข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พุทธศักราช 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยใช้เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน เป็นตัวแปรในการศึกษา ผลจากการศึกษาจะได้เสนอผู้บริหารใช้เป็นข้อมูล ในการวางแผนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 151 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป Krejcie and Mogan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ของจำนวนประชากร 151 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 108 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมที่มีต่อตนเอง พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมที่มีต่อวิชาชีพ และ

พฤติกรรมด้านคุณธรรม และจริยธรรมที่มีต่อสังคม โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.94 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าที (t -test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ของครูผู้สอน ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ และด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อสังคม อยู่ในระดับมาก

2. พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอน ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ และด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอน ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ และด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอน ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ และด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ดังนี้

4.1 ครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปี กับ

10-20 ปี และ 1-10 ปี กับ 21 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อศิษย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปี กับ 10-20 ปี และ 1-10 ปี กับ 21 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3 ครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปี กับ 10-20 ปี และ 1-10 ปี กับ 21 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่ออาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4 ครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปี กับ 10-20 ปี และ 1-10 ปี กับ 21 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่ออาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5 ครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-10 ปี กับ 10-20 ปี และ 1-10 ปี กับ 21 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปและวิจารณ์ผล

1. พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอน ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวมและรายด้าน ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ และด้านจริยธรรมที่มีต่อสังคม

อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุกุล (2550) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมคิด (2551) ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติการด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า การปฏิบัติการด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติตนของครูนั้นได้รับการยกย่อง และคาดหวังสูงในด้านคุณธรรมจริยธรรม มีการฝึกในการกล่อมเกล่า ปลูกฝังความรู้ ความคิด ทักษะ และปัญหา อีกทั้งต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ เมื่อศิษย์จบการศึกษาไปแล้วก็เข้าไปอยู่ในสังคม ก็จะได้เป็นคนดีในสังคม ครูจึงมีพันธกิจที่จะต้องกระทำตัวเองให้ดีให้มีความเป็นมนุษย์ ให้คนยกย่องนับถือ (สมคิด, 2551) ประกอบกับโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ดำเนินนโยบาย โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ของบุคลากรในโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่คุณธรรมจริยธรรมความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน อีกทั้งครูสภาจัดให้มีการอบรมหลักสูตรการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ได้มีโอกาสเข้าวัดปฏิบัติธรรมเพื่อพัฒนา และเป็นแบบอย่างที่ดี (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556) จากเหตุผลดังกล่าวทำให้พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอน ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม และรายด้าน ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ และด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อสังคมอยู่ในระดับมาก

2. พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอน ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มี

เพศต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวม และรายด้าน แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระศักดิ์ (2543) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติการด้านคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับครู อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า ครูเพศชายมีระดับการปฏิบัติการด้านคุณธรรมและจริยธรรมมากกว่าครูเพศหญิง และสอดคล้องกับ สมคิด (2551) ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติการด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า การปฏิบัติการด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ที่มีเพศต่างกัน โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวไทย ให้ความสำคัญใส่เพศหญิงค่อนข้างมากกว่าเพศชาย แม้สังคมไทยปัจจุบันจะเปลี่ยนแปลงไป แต่ลักษณะแบบเดิม ๆ ก็ยัง คงเหลืออยู่ ประกอบกับคนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาพุทธเป็นสถาบันสำคัญ เป็นจุดรวมจิตใจของ คนไทยอย่างแน่นแฟ้น เป็นเหมือนพลังผูกพันคนในชาติเข้าด้วยกัน ให้ดำรงชีวิตร่วมกันโดยมีความขัดแย้งกันน้อยที่สุดสำหรับผู้หญิงไทยนั้นแม้จะได้รับการยกย่องให้มีความเท่าเทียมกันกับผู้ชาย แต่ผู้หญิงไทยส่วนใหญ่ยังประพฤติดูแลอยู่ในกรอบศีลธรรม เห็นกับส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ทำงานนอกบ้านเหมือนผู้ชาย แต่ยังต้องรับภาระรับผิดชอบภายในบ้านด้วย (ประภาศรี, 2540) จากเหตุผลดังกล่าวทำให้พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอน ในโรงเรียนสาธิตมหา วิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกัน

3. พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหา วิทยาลัยรามคำแหงที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหา วิทยาลัยรามคำแหงที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีเป็นจำนวนมากกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี สอดคล้อง กับสมคิด (2551) ที่กล่าวว่าการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ใน

สังคมอย่างมีความสุข เป็นกระบวนการรักษาและถ่ายทอดทางวัฒนธรรม สถาบันการศึกษาจึงมีความสำคัญ และเป็นความคาดหวังของคนในชาติ กระทรวงศึกษาธิการจึงตระหนักว่าการจัดการศึกษา นอกจากจะต้องพัฒนาองค์ความรู้แล้วจะต้องพัฒนาความเป็นมนุษย์ หรือคุณธรรมจริยธรรมไปด้วย จากเหตุผลดังกล่าวทำให้พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอน ในโรงเรียนสาธิตมหา วิทยาลัยรามคำแหง ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกัน

4. พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอน ในโรงเรียนสาธิตมหา วิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สมคิด (2551) ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติการด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า การปฏิบัติการด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีการปฏิบัติการด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากาลเวลาเปลี่ยนไป พฤติกรรมของบุคคล ก็เปลี่ยนไป เนื่องจากประสบการณ์มากขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวทำให้พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอน ในโรงเรียนสาธิตมหา วิทยาลัยรามคำแหงที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ครูผู้สอนควรคำนึงถึงความรู้ความสามารถของศิษย์จึงควรใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม หลากหลาย และควรใช้ภาษาพูดที่สุภาพเป็นไปในทางที่ดี แก่ศิษย์ทั้งในและนอกโรงเรียน และมีกิริยามารยาทที่ดี และเหมาะสมกับการเป็นแบบอย่างแก่ศิษย์

2. ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเองครูผู้สอนควรมีการปฏิบัติต่อศิษย์ และเพื่อนร่วมงานโดยไม่ลำเอียง ให้ความสำคัญเป็นธรรมแก่ทุกคน และครูผู้สอนควรมีพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป

3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ ครูผู้สอนควรมีความศรัทธาในวิชาชีพของตน และครูผู้สอนควรทำการรักษาชื่อเสียงเกียรติยศในวิชาชีพ และครูผู้สอนควรมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ การงานของตนเอง

4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อสังคม ครูผู้สอนควรปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมอย่างเหมาะสม รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากศิษย์และบุคคลอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาของพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงในด้านอื่น ๆ

2. ควรศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงส่งเสริมพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ผู้สอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากคณาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร. พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ที่ให้คำแนะนำปรึกษาที่ตลอดเวลาในการทำวิจัย ท้ายที่สุดขอขอบคุณ ทุกคนในครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับ อาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

เอกสารอ้างอิง

- จิระศักดิ์ สงวนชีพ. 2543. ศึกษาการปฏิบัติตนด้านคุณธรรม และจริยธรรม สำหรับครูอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บัญชา ธรรมไชย. 2541. "โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน สถาบันหลักในการจัดการศึกษา". วารสารข้าราชการครู. 18(5): 49-51; มิถุนายน-กรกฎาคม. 2541.
- ประภาศรี สหอำไพ. 2540. พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด โคยะทา. 2551. การปฏิบัติการด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมบูรณ์ วรวงษ์. 2540. "จริยธรรมของความเป็นครู". ประชากรศึกษา. 47(6): 3-4 กันยายน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. ครูต้นแบบ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2548. ครูต้นแบบ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2556. หลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: พี เอ ลีฟวิ่ง.
- อนุกุล ฐะวรรณ. 2550. พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D.W. 1970. "Determining Sample Size for Research Activities". Education and Psychological Measurement. 30: 607-610.